

ANTWOORD

VAN GEDEPUTEERDE STATEN

OP VRAGEN VAN

H.W.H. Groenendijk (PVV)

(d.d. 26 januari 2017)

Nummer

3268

Onderwerp

Achterhouden van informatie over DuPont

Aan de leden van Provinciale Staten

1. *Bent u bekend met het bericht "Drinkwaterbedrijf wil stop op lozing omstreken GenX" (1)?*

Antwoord

Ja.

Op woensdag 18 januari 2017 heeft de statencommissie Verkeer & Milieu gesproken over de situatie bij DuPont en Chemours te Dordrecht. Hierbij kwamen onder andere rapporten over giftige stoffen als PFOA en GenX aan de orde.

2. *Op het allerlaatste moment besloot drinkwaterbedrijf Oasen af te zien van de mogelijkheid om in te spreken bij de commissievergadering. Is bij u de reden bekend van deze afzegging?*

Antwoord

Drinkwaterbedrijf Oasen heeft er de voorkeur aan gegeven bestuurlijk overleg te voeren met Gedeputeerde Staten en een zienswijze op de ambtshalve wijziging in te dienen. Over de uitkomst van de zienswijzeprocedure worden Provinciale Staten vanzelfsprekend geïnformeerd. Tussen het drinkwaterbedrijf Oasen en de provincie Zuid-Holland als bevoegd gezag voor de indirecte lozingen op de waterzuivering vindt ambtelijk en bestuurlijk overleg plaats. Tevens bestaat contact met het waterschap dat verantwoordelijk is voor de waterzuivering en met Rijkswaterstaat als bevoegd gezag voor de directe lozingen op het oppervlakte water. Gedeputeerde Staten vinden het van groot belang om vanuit de verschillende verantwoordelijkheden eenduidig op te trekken in dit dossier. Op basis van alle beschikbare informatie over GenX hebben Gedeputeerde Staten een ambtshalve wijziging in procedure gebracht die de vergunde ruimte voor uitstoot van de stoffen via de lucht, maar ook de indirecte lozingen naar het oppervlaktewater beperkt. De ambtshalve wijziging van de vergunning ligt tot en met 20 februari 2017 ter inzage. Tot die tijd staat het eenieder vrij om zienswijzen in te dienen. Provinciale Staten worden uiteraard geïnformeerd over het definitieve besluit.

Voorafgaand aan de statencommissie van 18 januari 2017 heeft zowel ambtelijk als bestuurlijk contact plaatsgevonden met Oasen. Het gebruik maken van spreekrecht, evenals het afzien daarvan is een afweging van de inspreker. Het is dan ook een eigen afweging geweest van Oasen om op dit moment geen gebruik te maken van het spreekrecht.

3. *Heeft u, op welke wijze dan ook, in twee weken voorafgaand aan de commissievergadering van woensdag 18 januari 2017 contact gehad met het drinkwaterbedrijf, al dan niet in relatie tot de voorgenomen inspraak in de commissie? Zo ja, kunt u een overzicht van deze contacten naar Provinciale Staten sturen?*

Antwoord

Op ambtelijk niveau zijn er verschillende contacten met Oasen geweest in de gevraagde periode. Meest recent is er op 12 januari 2017 een ambtelijk overleg geweest waar ook de provincie en Oasen aan deelnamen. Gezien de ontwikkelingen rondom het dossier Chemours en het in december 2016 verschenen rapport van het RIVM over de eigenschappen van GenX, heeft gedeputeerde Vermeulen op 11 januari 2017 en 16 januari 2017 aan de ambtelijke organisatie verzocht om een bestuurlijke afspraak met Oasen in te plannen. Zoals er ook bestuurlijke gesprekken met de betrokken gemeenten gepland plaatsvinden. Op 17 januari 2017 en 18 januari 2017 is er ambtelijk contact geweest met Oasen. Op 17 januari 2017 heeft Oasen ambtelijk een e-mail gestuurd naar de provincie waarin Oasen aankondigde op 18 januari 2017 in te willen spreken bij de commissievergadering van woensdag 18 januari 2017. Op 18 januari 2017 is er voorafgaand aan de statencommissie contact geweest tussen de directeur van Oasen en gedeputeerde Vermeulen waarbij is afgesproken bestuurlijk overleg te voeren. Het is, zoals gezegd, een eigen afweging van Oasen geweest om bij nader inzien op dat moment geen gebruik te willen maken van het spreekrecht. Afgesproken is dat er op 1 februari 2017 een bestuurlijk overleg plaatsvindt.

Op dinsdag 24 januari 2017 heeft drinkwaterbedrijf Oasen in de gemeenteraad van Zwijndrecht een toelichting gegeven over de gevolgen van het lozen van GenX in de Beneden-Merwede. Oasen doet een klemmend beroep op de provincie om het lozen van GenX niet langer toe te staan.

4. *Hoe kijkt u aan tegen het betoog van drinkwaterbedrijf Oasen?*

Antwoord

Oasen geeft aan een zienswijze in te zullen dienen op de door de provincie voorgenomen ambtshalve wijziging van de vergunning van Chemours. Het staat eenieder vrij om zienswijzen in te dienen tegen voorgenomen besluiten. In de voorschriften voor water, die de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid heeft opgenomen in de ambtshalve wijziging wordt een maximum aan de jaarvracht opgelegd. De provincie ziet deze voorschriften op dit moment als maximaal haalbaar binnen de wettelijke en juridische mogelijkheden. In de ambtshalve wijziging wordt eveneens een extra onderzoeksverplichting opgelegd. Indien uit de zienswijze van Oasen nieuwe feiten naar voren komen, kunnen Gedeputeerde Staten anders beslissen. Provinciale Staten worden daar uiteraard over geïnformeerd.

Uitkomsten van het door RIVM aanbevolen onderzoek naar stofeigenschappen, het gevraagde onderzoek van de Staatssecretaris van IenM aan het RIVM om een richtwaarde af te leiden voor drinkwater en de herevaluatie van PFOA vervangende stoffen, waaronder FRD-903, in Duitsland verschaffen mogelijk nieuwe inzichten. De uitkomsten van deze onderzoeken zijn, zoals bekend, nog niet beschikbaar en kunnen derhalve geen onderdeel uitmaken van de door Gedeputeerde Staten voorgestelde ambtshalve wijziging.

De PVV is daarnaast ter oren gekomen dat Gedeputeerde Staten in de dagen voorafgaand aan de commissievergadering aan het drinkwaterbedrijf heeft voorgesteld om op korte termijn een gesprek te voeren over het lozen van GenX. Op 18 januari bleek dat Oasen haar inspraak had teruggetrokken.

5. *Kunt u bovenstaande gang van zaken bevestigen? Zo neen, hoe zit de situatie dan in elkaar volgens u?*

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 3.

6. *Waarom heeft u gepoogd voor Provinciale Staten mogelijk cruciale informatie achter te houden, zodat deze informatie in ieder geval niet door de Staten kon worden meegenomen tijdens de commissievergadering van woensdag 18 januari?*

Antwoord

Zie antwoord op vraag 3. Gedeputeerde Staten hebben geen informatie achtergehouden voor de Staten. Nieuwe informatie kan in het kader van een zienswijze worden ingebracht. Over de uitkomsten van de zienswijzeprocedure worden Provinciale Staten uiteraard geïnformeerd.

7. *Bent u het met de PVV eens dat het beïnvloeden van derden teneinde hen te laten heroverwegen al dan niet in te spreken een uiterst kwalijke zaak is? Zo neen, waarom niet?*

Antwoord

Ja. Van beïnvloeding van derden is geen sprake geweest. Het staat eenieder vrij om gebruik te maken van de mogelijkheid om in te spreken bij Provinciale Staten.

8. *Bent u bereid deze vragen voor de commissievergadering van Verkeer & Milieu op woensdag 8 februari 2017 te beantwoorden?*

Antwoord

Ja. Gedeputeerde Staten zijn daarnaast vanzelfsprekend bereid om desgewenst een nadere toelichting te geven op vragen van Provinciale Staten in uw commissie van 8 februari 2017.

Den Haag, 1 februari 2017

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. J.H. de Baas

drs. J. Smit

Bron (1): Algemeen Dagblad, donderdag 26 januari 2017. "Drinkwaterbedrijf wil stop op lozing omstreden GenX", <http://www.ad.nl/dordrecht/drinkwaterbedrijf-wil-stop-op-lozing-omstreden-genx-afb1313b/>

Drinkwaterbedrijf wil stop op lozing omstreden GenX (AD.nl)

Drinkwaterbedrijf Oasen, dat kraanwater levert aan tienduizenden huishoudens in Rijnmond en Zuid-Holland zuid, vraagt de provincie Zuid-Holland om een absolute stop op het lozen van de omstreden stof GenX door de chemische fabriek Chemours in de rivier Beneden Merwede. Dat heeft het bedrijf gisteravond bekendgemaakt in de gemeenteraad van Zwijndrecht.

Ingrid de Groot 25-01-17, 04:12 Laatste update: 06:40

„GenX wordt sinds 2013 gebruikt en zit nu al in het kraanwater in Lekkerkerk, Ridderkerk, Hendrik-Ido-Ambacht en Nieuw-Lekkerland. Onze koolfilters halen het er niet uit. En je kunt nu al zien dat het meer wordt. Het is principieel, het hoort er niet in,” zegt Harrie Timmer die namens Oasen spreekt.

GenX vervangt sinds 2013 de kankerverwekkende stof C8 bij de productie van Teflon. Volgens Nederlandse toxicologen is GenX mogelijk net zo schadelijk. Duitsland doet momenteel een onderzoek naar de nadelige effecten, maar de uitkomst daarvan is pas over een paar jaar bekend. Ook het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu) vindt meer onderzoek nodig.

Geen risico meer

Na alle ellende met C8 dat zich opstapelt in het bloed, wil de provincie geen risico meer nemen en heeft ze eind vorig jaar aangekondigd de emissie van GenX door fabriek Chemours op water en naar de lucht aan banden te leggen.

De emissie door Chemours naar de lucht en oppervlaktewater van de GenX bestandsdeel FRD-903 moet daarom volgens de provincie vanaf maart worden teruggeschroefd van 640 naar 450 kilo per jaar. Het bestandsdeel E1 moet volgens de provincie terug van 1200 naar 450 kilo. Daar valt volgens gedeputeerde Floor Vermeulen niet aan te tornen, zei hij afgelopen week.

Mensen kunnen deze maand reageren op het standpunt van de provincie. Oasen wil meer, zegt Harrie Timmer. „Dit soort stoffen hoort niet in het drinkwater.” Oasen wil daarom dat Chemours helemaal stopt met de lozingen op de rivier waar Oasen haar drinkwater uit haalt.

Koolfilters

Volgens Timmer zijn de huidige filtersystemen van Oasen niet opgewassen tegen de GenX. „Onze koolfilters halen alle micro verontreinigingen eruit, maar dat lukt niet met GenX. Deze GenX is heel speciaal. C8 heeft dat ook. De koolfilters halen er niets uit. De zuivering doet niet zoveel.”

De hamvraag is volgens Timmer of de bestandsdelen van GenX in het lichaam accumuleren (opstapelen). „Als je C8 drinkt stapelt het op in je bloed en dat gaat er heel langzaam uit. Hoe zit dat met GenX?”

Richtlijn

Volgens Oasen is uit onderzoek gebleken dat in Lekkerkerk het meeste GenX in het drinkwater zit. Namelijk 0,02 microgram. Dat is volgens het waterbedrijf ruim beneden de huidige richtlijn die in Nederland als veilig wordt gezien: 0,15 microgram.

Ook in Ridderkerk, Nieuw-Lekkerland en een deel van Hendrik-Ido-Ambacht komt het uit de kraan, stelt Oasen. Maar minder dan in Lekkerkerk. „Oasen gaat een zienswijze indienen waarin we stellen dat Chemours absoluut moet stoppen met het lozen van GenX.” Het waterbedrijf deed daarna een appèl op de gemeente Zwijndrecht dat ook te doen.

De discussie over veilig kraanwater speelt in Zwijndrecht sinds eind vorig jaar toen het RIVM bekendmaakte dat er tientallen jaren relatief hoge waarden C8 in het drinkwater van Zwijndrecht en Hendrik-Ido-Ambacht heeft gezeten. Oasen haalde het kraanwater uit de rivier, waarin DuPont (later Chemours) tientallen jaren de C8 loosde. Het RIVM gaat ervan uit dat bewoners in die gemeentes daardoor nog steeds licht verhoogde waarden C8 in hun bloed hebben.

Grote zorgen

Op de eerste informatiebijeenkomst (dinsdagavond) uitte Fred Loos van de grootste Zwijndrechtse partij ABZ, zijn grote zorgen. Hij vroeg de Dienst Gezondheid en Jeugd om een aantal bloedtests in Zwijndrecht om te toetsen hoeveel C8 er feitelijk bij de mensen te vinden is in het lichaam. De Dienst vindt dat nog voorbarig en hamert erop te wachten tot april. Dan maakt het RIVM volgens de Dienst haar conclusies bekend van het grote bloedonderzoek naar C8 onder honderden inwoners uit Sliedrecht en Dordrecht die vlakbij de fabriek wonen.

„Maar zij hebben het niet in hun kraanwater gehad en het dus niet gedronken,” kaatste Loos terug. „Ik wil helderheid. Ik ga zelf zo'n bloedtest laten doen,” kondigde Loos aan. Hij is gek op water en dronk sinds 1991 dagelijks in Zwijndrecht twee liter uit de kraan.